

Svenska Uneskorådet
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Verksamhetsberättelse för programkommittén för Biosfärprogrammet Sverige 2017

Fyra sammanträden har hållits i MAB-kommittén, varav ett på Havs- och vattenmyndigheten, ett på Formas, ett på Tillväxtverket och ett på Svenska Uneskorådet.

I verksamhetsplanen för Biosfärprogrammet Sverige för 2017 lyftes tre områden fram:

- stärka biosfärområdenas roll som modellområden
- stärka det svenska biosfärnätverket
- stärka det svenska programmet internationellt utifrån nya styrdokument

Under 2017 har Programkommittén fortsatt fokusera på en långsiktig satsning på kommunikation och på att implementera den Globala MAB-strategin och Lima Action Plan. Arbetet med en ny Strategi för Biosfärprogrammet Sverige 2016-2020 utifrån MAB Strategy och Lima Action Plan fortsätter. En vägledning för biosfärområden till den globala handlingsplanen har publicerats under året.

Marknadsföring och spridning nationellt och internationellt av SRC:s rapport om Biosfärområdenas roll att bidra till Agenda 2030 och utveckling av Agenda 2030-relaterat arbete har lett till att ett nytt projekt har startats Biosphere for Baltic som är ett så kallat frivilligt åtagande för SDG 14. Projektet helfinansieras av Havs- och Vattenmyndigheten och Kristianstads Vattenrike är huvudman. Agenda 2030-rapporten har presenterats för MAB-ICC, EuroMAB, på Svenska Uneskorådets frukostseminarium, Naturvårdsverkets 12-över12-information, MAB Youth Forum i Italien, på biosfärområdenas styrelsekonferens, samt på MR-dagarna i Jönköping. Sammantaget har detta bidragit till att **Biosfärprogrammet Sverige har stärkts ur ett internationellt perspektiv.**

Rapporten har visat sig vara ett viktigt verktyg för att kommunicera biosfärområdenas funktion och uppdrag. Vår ambition är att fortsätta i liknande riktning under 2018 och fortsätta **stärka biosfärområdenas roll som modellområden.**

Under året har resursförutsättningarna för Biosfärprogrammets utveckling ändrats då Programmets nationella koordinator successivt ökat sin insats till att slutligen omfatta 100% av heltid. Som effekt **stärks det svenska biosfärnätverket** ytterligare.

INTERNATIONELLT ENGAGEMANG

Skärgårdshavets vinterträff, 2-3 mars

Biosfärprogrammet Sverige bjöds in till Skärgårdshavets vinterträff för att prata om svenska perspektiv på biosfärområden, samarbete med privat sektor och konceptet för biosfärambassadörer.

Internationellt utbyte med England

I början av mars kom en delegation från England på ett studiebesök för att undersöka förutsättningar för ett utvecklat utbyte mellan aktörer i Sverige och England kring approacher för hållbar utveckling med skogen som källa.

EuroMAB i Frankrike, 3-7 april

EuroMAB är ett regionalt nätverk inom Biosfärprogrammet. Vartannat år arrangeras en nätverksträff. Denna gång i Bassin de la Dordogne i södra Frankrike. Konferensen tema var *Building a Sustainable Future*. Från Sverige deltog närmare 20 personer, biosfärområden och Programkommittée var representerade. Utöver deltagande, var Sverige medarrangör av en workshop för NordMAB-gruppen. Workshopen var en utbildning i att använda kommunikationsverktyget Brand&Storytelling Toolkit. Sverige var också medarrangör i workshopen *Biosphere Reserves and Private Sector*.

MAB-ICC, 12-15 juni

Johanna MacTaggart var Sveriges representant på den 29'e sessionen av MAB-ICC. Instruktioner förbereddes och rapport från mötet avlämnades. Johanna nominerades till en ny mandatperiod, vilket var framgångsrikt. Sverige är fortsatt representerad i MAB-ICC under perioden 2018-2022.

Konferens om förnybar energi i Tyskland, 11-12 september

Förnybar energi i biosfärområden stod i fokus på en konferens som arrangerades i Biosfärområde Bliesgau, ca 20 mil söder om Frankfurt i Tyskland. Biosfärområden från hela världen deltog tillsammans med representanter från Unescos högkvarter i Paris. Mariestads kommun, från Vänerskärgården med Kinnekulle, presenterade sin satsning på Test- och demonstrationsplats Mariestad som syftar till att testa teknik och infrastruktur för fordon som drivs med el och vätgas.

NordMAB i Danmark, 16-18 oktober

Sverige tjänstgjorde sitt sista år som en del av co-leading team för NordMAB-nätverket. I år anordnades en konferens i Mön, Danmarks första biosfärområde. Det var samtidigt formell invigning av biosfärområdet med ett stort antal deltagare och olika aktiviteter. Från Sverige deltog 10 personer som representerande kommittén och fyra biosfärområden.

Samhälls-entreprenörskap i biosfärområden (SEBR – globalt nätverk)

Biosfärprogrammet Sverige är sedan 2011 co-leader av ett tematiskt nätverk inom Biosfärprogrammet som handlar om Biosfärområden och samhälls-entreprenörskap. Under året, har flera insatser gjorts för arbetsgruppens strategiska utveckling. Två events har arrangerats. Ett i samband med EuroMAB (ovan) och ett i Biosfärområde Appennino Tosco Emiliano, Italien. Biosfärområde Appennino Tosco Emiliano sökte inspiration från andra biosfärområden i Europa. Samhälls-entreprenörer från Wales, Scotland och Sverige bjöds in för att berätta om sin verksamhet för lokala näringsidkare som alla var nyfikna på att lära sig mer om näringslivets roll i ett internationellt modellområde för hållbar utveckling.

NATIONELLT ARBETE

Nationella biosfärdagen, 2 juni

Lokala arrangemang genomfördes i alla biosfärområden. Arrangemangen synliggjordes på hemsidan inför och efter 2 juni.

Frukostseminarium på Svenska Unescorådet: Svenska Unescorådet arrangerade frukostseminariet på ett mycket fint sätt. Ett 30-tal personer kom för att lyssna. Det var en blandad skara med, vad jag tror, en hel del nya ansikten. Lisen Schultz som presenterade Agenda 2030-rapporten, var lysande och Markus Larssons, FORES, spaning mot Agenda2030-delegationens förslag var verkligen intressant.

I det efterföljande minglet öppnades nya möjligheter för att mötas i samarbeten framöver. Ett led i att "breda förankringen av Biosfärprogrammet" som vi kallar det i vår strategi. WWF tog initiativ till ett möte under hösten. De vill ha dialog om engagemang i Biosfärprogrammet på central nivå. Svenska FN-förbundet vill också undersöka samverkansmöjligheter. HaV uttryckte sitt starka intresse att ytterligare stödja framförallt kunskapsutbyte mellan biosfärområden kring Östersjön. Svenska Postkodlotteriet vill träffas för att prata om nationellt stöd och kommunikationssatsning.

Lunchseminarium på NV: Malena Heinrup presenterade Agenda 2030-rapporten. Ca 30 deltagare.

Biosphere for Baltic

Initiativ från Havs- och Vattenmyndigheten: Myndigheten besökte Kristianstads Vattenrike och utvecklade ett intresse för att stödja Biosfärprogrammet med särskilt fokus på Östersjön. Projektet *Biosphere for Baltic* syftar också till att synliggöra biosfärområdenas roll att bidra till Agenda 2030 och att kommunicera goda exempel som bidrar till de Globala Målen och som genererats genom biosfärområdenas tvärssektoriella tillvägagångssätt.

Dialog om Biosfärprogrammet på central myndighetsnivå

I början av april gav nationella koordinatören information om Biosfärprogrammet för Miljödepartementet. Senare samma månad arrangerades ett särskilt möte med Skogsstyrelsen i Jönköping om projektutveckling med fokus på hållbart skogsbruk mellan två Svenska biosfärområden och ett i England.

Tillsammans med Svenska Unescorådet och Göran Blom, arrangerades ett möte med Naturvårdsverkets GD Björn Risinger. Det var ett positivt möte och fortsatt dialog bör hållas.

Ö-råd

En programworkshop – Öråd - genomfördes under sommaren på Karön, i Blekinge Arkipelag. Biosfärkoordinatörer från alla biosfär- och kandidatområden i Sverige deltog, förutom Vindelälven, Programkommitténs ordförande och en representant från Svenska Unescorådet deltog. Lima Action Plan var fokus och vi tog ett första steg för nationell anpassning av denna. Resultatet från Örådet delgavs Programkommittén vid mötet i augusti.

Konferens för biosfärområdenas styrelser

Den 26-27 september 2017 hölls den årliga konferensen för biosfärområdenas styrelser. Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle var värd för mötet som syftar till att ge möjlighet för erfarenhetsutbyte och inspirerande samtal som sammantaget utvecklar biosfärområdenas arbete. Årets tema var *erfarenhetsutbyte och lärande*. Alla Sveriges biosfärområden och kandidatområden bjöds in till konferensen som slutligen samlade 18 personer från 3 biosfärområden och 2 kandidatområden.

Löpande kommunikationsinsatser

Hemsidan har uppdaterats regelbundet med aktuella nyheter om Sveriges biosfärområden.

Andra kommunikationsinsatser

Nationella koordinatören har träffat den permanenta delegationen i Paris för att uppdatera dem om Biosfärprogrammet och för att prata om kommande års verksamhet.

Föredrag om Biosfärprogrammet har hållits i flera forum: Föreningen Skogens Höstexkursion, Västarvets studiecirkel för hembygdsrörelsen i södra Sverige, Leader Nedre Dalälven, Biosfärambassadörutbildning, Kommunpresidier i Nordhordland, Vindelälvs kommuner, Malmö stad, m fl.

Ett nytt samarbete har etablerats med Svenska FN-förbundet som erbjuder möjlighet att utbilda Agenda 2030 ambassadörer i Biosfärområdena.

Kommunikation tillsammans med Svenska Unescorådet utvecklas.

Under första delen av 2017 producerades en kort film om Biosfärprogrammet. Filmen förmedlar mycket känsla, visar fram biosfärområdena och förklarar vad

de och programmet handlar om. Filmen har färdigställts och hade premiär enligt plan. Filmen översätts till engelska.

Höstexkursion Johanna berättade om Biosfärprogrammet för 160 deltagare på Föreningen Skogens och Svenska Kyrkans årliga höstexkursion som dagen till ära besökte Kinnekulle. Bland deltagarna fanns bl a representanter från Riksdagens Miljö- och jordbruksutskott.

Biosfärområden, kandidater och initiativ

Särskilt stöd har getts Vindelälven som haft förändrade personella förutsättningar. Vägledning har getts till Vindelälven och Voxnadalen avseende tidsplanering av remisshantering osv. av Unescoansökan.

Vindelälven remissversion av ansökan har behandlats i kommittén.

Följande personer har medverkat i det svenska MAB-arbetet 2017:

Svenska Programkommittén för MAB:

Göran Blom, ordf., Naturvårdsverket

Sandro Caruso, Formas

Johanna MacTaggart, Biosfärrådet Nationell MAB-koordinator

Olof Olsson, Stockholm Resilience Centre

Peter Blombäck/Dan Rydberg (alternerar) Skogsstyrelsen

Formas har av sagt sig sin plats i Programkommittén.

Biosfärrådet:

Johanna MacTaggart, ordf., Nationell MAB-koordinator

Carina Wettemark, Koordinator Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

Maria Gustavsson, Koordinator Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle

Cristina Ericson Turstam, Koordinator Biosfärområde Älvlandskapet Nedre Dalälven

Heleen Podsedkowska, Koordinator Biosfärområde Blekinge Arkipelag

Josefine Gustafsson, Koordinator Biosfärområde Östra Vätterbranterna

Johanna Gardeström, Koordinator Biosfärkandidat Vindelälven-Juhtatdahka

Hanna Alfredsson, Koordinator Biosfärkandidat Voxnadalen

Budget för 2017		UTFALL
Utveckling av kommunikationsstrategi	<i>30 000</i>	30 000
EuroMAB	<i>40 000</i>	24 077
Årlig programworkshop för Svenska biosfärnätverket (omprioriterades)	<i>30 000</i>	0
Ö-råd	<i>20 000</i>	21 081
Resor m.m. - Sammanträden, infoträffar, NordMAB m.m.	<i>20 000</i>	14 211
Administration	<i>10 000</i>	5 148
<i>Uppbokad kostnad: Särskilda medel för kommunikationsprojekt (2016-2017)</i>	<i>94 000</i>	123 775
<i>Uppbokad kostnad: översättning film (2017-2018)</i>		<i>25 000</i>
TOTAL SUMMA	<i>244 000</i>	243 292